

RIKSDAGENS SVAR 170/2001 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om studiestöd och 10 a § militärunderstödslagen

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om studiestöd och 10 a § militärunderstödslagen (RP 166/2001 rd).

Beredning i utskott

Kulturutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (KuUB 16/2001 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om studiestöd

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 21 januari 1994 om studiestöd (65/1994) 2 § 2 mom., 3 § 4 och 5 punkten, den finska språkdräkten i 5 § 2 mom., 14 §, 15 § 5 mom., 16 a §, 19 § 2 mom., den finska språkdräkten i 19 a §, 22 §, 28 § 1 mom., 34 §, 51 § 3 mom. 2 punkten samt 56 §,

av dessa lagrum 2 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1318/1995, 3 § 4 och 5 punkten sådana de lyder i lag 636/1998, 5 § 2 mom. och 14 § sådana de lyder i lag 41/2000, 15 § 5 mom. sådant det lyder i lag 570/1994, 16 a § sådan den lyder i lagarna 1318/1995 och 1277/2000, 19 a § sådan den lyder i lag 734/2001, 22 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 940/1995 och 920/1997 samt i nämnda lag 41/2000 och 28 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1117/1997, samt

fogas till 3 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 636/1998, en ny 6 punkt, till lagen en ny 16 b § och till 25 a §, sådan den lyder i lag 457/1997 och i nämnda lag 41/2000, ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 mom. blir 5 mom., som följer:

2 §

Studiestödsförmåner

— — — — —
Förfallna räntor på studielån enligt denna lag samt den upphävda lagen om studiestöd (28/1972) kan på de villkor som bestäms i denna lag betalas som ränteunderstöd av statens medel utan återbetalningsskyldighet.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med
— — — — —
4) *högskola* de universitet som avses i universitetslagen (645/1997) och de yrkeshögskolor som avses i lagen om yrkeshögskolestudier (255/1995),

5) *andra läroanstalter* de läroanstalter som ger sådan gymnasieutbildning som avses i gymnasielagen (629/1998) och sådan yrkesutbildning som avses i lagen om yrkesutbildning (630/1998) samt andra läroanstalter under offentlig tillsyn och vissa andra läroanstalter som bestäms genom förordning, samt

6) *makar* äkta makar och personer som lever under äktenskapsliknande förhållanden.

14 §

Bostadstillägg

Studerande som bor i en hyresbostad eller bostadsrättsbostad har rätt till bostadstillägg. Berättigad till bostadstillägg är dock inte en studerande som

- 1) bor hos sin förälder,
- 2) delar bostad med sitt eget eller sin makes barn,
- 3) bor i en bostad som ägs av maken, eller som
- 4) skulle ha rätt till en avgiftsfri plats i elevhem, om det inte finns synnerligen vägande skäl för att den studerande inte kan ta emot platsen.

Utan hinder av vad som bestäms i 1 mom. 2 punkten, kan en studerande dock beviljas bostadstillägg för boendekostnaderna för en sådan bostad som hyrts på grund av studier och som är belägen på annan ort än familjens stadigvarande bostad.

Den som studerar utomlands beviljas bostadstillägg på samma villkor som den som studerar i Finland. Den som studerar utomlands har dock rätt till bostadstillägg utan hinder av vad som bestäms i 1 mom. 2 punkten.

15 §

Statsborgen för studielån

Statsborgen beviljas inte

- 1) en studerande som avtjänar frihetsstraff,
- 2) en studerande vars studielån drivs in av Folkpensionsanstalten på grundval av borgens-

ansvar, om inte Folkpensionsanstalten av särskilda skäl beslutar annat, inte heller

3) en studerande med betalningsstörning som registrerats i ett sådant kreditupplysningsregister som avses i 20 § personuppgiftslagen (523/1999), utom om betalningsstörningen gäller ett enda fall och litet belopp samt en skäligt lång tid har förflutit från registreringen eller skulden som föranlett anteckningen har betalats eller det i övrigt finns särskilda skäl för att bevilja statsborgen.

16 a §

Ränteunderstöd

De förfallna räntorna på studielån som beviljats med stöd av denna lag och den upphävda lagen om studiestöd kan betalas som ränteunderstöd av statens medel, om räntorna på ett studielån enligt denna lag inte läggs till lånekapitalet med stöd av 34 § eller till en låntagare med lån enligt den upphävda lagen om studiestöd inte har betalats studiestöd under de närmaste fem månaderna före den månad då räntan normalt förfaller till betalning.

Ett villkor för att ränteunderstöd skall beviljas är att låntagaren har haft skattepliktig inkomst till ett belopp av i genomsnitt högst 775 euro per månad under fyra månader närmast före den månad då räntan normalt förfaller till betalning. En värnpliktigs räntor på studielån som förfaller till betalning under tjänstgöringstiden betalas dock inte som ränteunderstöd utan som militärunderstöd enligt militärunderstödslagen (781/1993).

Om låntagaren försörjer egna minderåriga barn eller makens minderåriga barn som bor hos låntagaren, är den övre inkomstgränsen för ränteunderstöd dock

- 1) 895 euro, om antalet barn är ett,
- 2) 930 euro, om antalet barn är två, och
- 3) 985 euro, om antalet barn är tre eller flera.

Med den månad då räntan på ett studielån som avses i denna lag normalt förfaller till betalning avses juni och december. Med den månad räntan på ett studielån enligt den upphävda lagen om

studiestöd normalt förfaller till betalning avses mars och september.

16 b §

Ansökan om och utbetalning av ränteunderstöd

Ansökningar om ränteunderstöd skall sändas till Folkpensionsanstalten senast under de två närmaste kalendermånaderna efter den månad då räntan normalt förfaller till betalning. Folkpensionsanstalten kan meddela närmare anvisningar om ansökningsförfarandet.

Till ansökan skall fogas en utredning över den ränta som banken kräver eller ett verifikat i original över den ränta som redan har betalats samt andra eventuella utredningar som Folkpensionsanstalten fordrar.

I ränteunderstöd betalas den ränta på studiestöd som förfallit till betalning och aviseringskostnaderna. I ränteunderstöd betalas inte dröjsmålsränta till följd av en försenad räntebetalning. Till samma sökande betalas ränteunderstöd för högst de ränteposter som förfallit till betalning under fem halvår.

19 §

Beaktande av föräldrarnas inkomster

Föräldrarnas inkomster då det gäller andra studerande än högskolestuderande beaktas när studiepenning beviljas, om den studerande inte har fyllt 20 år, samt när bostadstillägg beviljas, om den studerande inte har fyllt 18 år. Inkomsterna beaktas till utgången av den kalendermånad som föregår den månad under vilken åldersgränsen uppnås. Föräldrarnas inkomster beaktas dock inte, om den studerande är gift eller underhållsskyldig. Om föräldrarna är fränskilda eller på grund av varaktig söndring bor åtskiljs, beaktas bara inkomsterna för den förälder som sökanden bor eller senast har bott hos. Om den studerande inte har fyllt 18 år och försörjs av sin förälder och dennas nya äkta make i deras gemen-

samma hem, beaktas även den nya äkta makens inkomster.

22 §

Skattepliktiga inkomster

Med en studerandes skattepliktiga inkomst avses när denna lag tillämpas det som i inkomstskattelagen (1535/1992) föreskrivs om skattepliktig kapitalinkomst och förvärvsinkomst. Sådana inkomster som en studerande haft utomlands jämföras med de skattepliktiga inkomster som avses i inkomstskattelagen, om motsvarande inkomst i Finland hade varit skattepliktig.

Föräldrarnas inkomster enligt 11 och 19 § och makens inkomster enligt 19 a § beaktas på basis av den senast verkställda statsbeskattningen från ingången av året närmast efter det år då beskattningen slutfördes. Sådana inkomster som föräldrarna och maken haft utomlands jämföras med de skattepliktiga inkomster som avses i inkomstskattelagen, om motsvarande inkomst i Finland hade varit skattepliktig. Inkomster utomlands beaktas till bruttobelopp för tiden före ansökan om studiestöd. Om föräldrarnas eller makens ekonomiska situation väsentligt förändrats efter skatteåret, kan förändringarna beaktas när stöd beviljas. Genom förordning bestäms vad som avses med väsentlig förändring och hur inkomster utomlands skall redas ut.

25 a §

Justering av studiestödet utan ansökan

Studiestödet kan utan ansökan justeras på basis av en ändring av läsårets längd som läroanstalten anmält.

28 §

Indrivning av studiestöd i vissa fall

Om en studerande har fått studiepenning, vuxenstudiepenning eller bostadstillägg för

samma tid för vilken den studerande retroaktivt beviljas någon förmån enligt 6 §, får Folkpensionsanstalten driva in det studiestöd som för denna tid betalats ut utan grund så att det grundlöst utbetalda studiestödet dras av från den förmån som betalas retroaktivt.

34 §

Statsborgens giltighet och kapitalisering av ränta

En statsborgin gäller i högst 30 år från det att den första låneposten lyfts. Ett villkor för att statsborgin skall vara i kraft är att kreditinstitutet halvårsvis under de terminer för vilka låntagaren får studielån samt under en termin närmast efter en sådan termin till lånekapitalet lägger de räntor som förfaller till betalning under halvåret till den del räntan överstiger en procent av lånekapitalet.

Låntagaren betalar den del av räntan som enligt 1 mom. inte skall fogas till lånekapitalet. Om det räntebelopp som låntagaren skall betala är mindre än 15 euro, läggs dock hela den ränta som förfaller till betalning till lånekapitalet.

51 §

Ikraftträdande

Genom denna lag upphävs

2) lagen den 14 januari 1972 om studiestöd (28/1972) jämte ändringar. Lagens 6 §, 7 § 1 och 2 mom. samt 8 § tillämpas fortfarande på studielån som beviljats med stöd av nämnda lag, samt

56 §

Övergångsbestämmelse om studielån

På studielån som beviljats med stöd av den upphävda lagen om studiestöd skall den nämnda upphävda lagens 6 §, 7 § 1 och 2 mom. samt 8 § alltså tillämpas sådana de lyder när denna lag träder i kraft.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

Lagens 15 § 5 mom. tillämpas först på de ansökningar om statsborgin för studielån som gäller läsåret 2002—2003. Lagens 16 a och 16 b § tillämpas i fråga om studielån enligt den upphävda lagen om studiestöd på ansökningar om ränteunderstöd i fråga om räntor som förfaller till betalning först den 30 september 2002. Den upphävda lagens 7 § 3 och 4 mom. tillämpas ännu på ansökningar om ränteunderstöd för räntor som förfaller till betalning den 31 mars 2002. Lagens 34 § tillämpas i fråga om partiell kapitalisering av räntan på studielån först på lån som beviljas för läsåret 2003—2004.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av 10 a § militärunderstödslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i militärunderstödslagen av den 20 augusti 1993 (781/1993) 10 a §, sådan den lyder i lag 1266/1995, som följer:

10 a §

Räntorna på studielån

Till den värnpliktige betalas ersättning i form av militärunderstöd för de räntor på studielån enligt den upphävda lagen om studiestöd (28/1972) och lagen om studiestöd (65/1994) som förfaller till betalning under tjänstgöringstiden eller un-

der en sådan kalendermånad då låntagarens tjänstgöring upphör, förutsatt att räntorna med stöd av 34 § lagen om studiestöd inte läggs till lånekapitalet.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2002.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 28 november 2001
